

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/4/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017200765
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7017200765.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a zo sudkýň JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, Z., právne zastúpeného: JUDr. Jozefom Koľom, advokátom, so sídlom Toryská 6, Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 41188-3/2017-BA zo dňa 14. júna 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 1. decembra 2017, č.k. 9Sa/17/2017-52, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sa/17/2017-5 zo dňa 1. decembra 2017 mení tak, že rozhodnutie žalovanej č. 41188-3/2017-BA zo dňa 14. júna 2017 zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na úplnú náhradu trov konania na krajskom a na kasačnom súde.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej v texte len „krajský súd“ alebo „správny súd“) právoplatným rozsudkom č.k. 9Sa/17/2017-52 zo dňa 1. decembra 2017 postupom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 41188-3/2017-BA zo dňa 14. júna 2017 (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“), ktorým na základe žalobcom podaného odvolania bolo prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. 7150-71/2017-BA zo dňa 5. apríla 2017 vo veci priznania nároku na úrazovú rentu v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 5. mája 2010 zmenené tak, že výrok napadnutého rozhodnutia bol nahradený nasledovným znením:

„Pán S. P., r. č. XXXXXX/XXXX, bytom L. XXX, XXX XX Z., ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 5. mája 2010, má podľa § 88 a § 89 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a po zvýšení priznanej sumy úrazovej renty o 1,8 % v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 404/2010 Z. z., v ktorom sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2011, nárok na úrazovú rentu od 1. februára 2011 v sume 448,40 eur mesačne.

V zmysle § 89 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 344/2011 Z.z., ktorým sa ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2012, sa suma úrazovej renty zvyšuje od 1. januára 2012 o 3,3 % na celkovú sumu 463,20 eur mesačne.

V zmysle § 89 ods. 8 písm. a/, § 89 ods. 9 písm. a/ prvého bodu a § 89 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013, sa suma úrazovej renty zvyšuje od 1. januára 2013 o 3,05 % na celkovú sumu 477,40 eur mesačne.

V zmysle § 89 ods. 8 písm. a/, § 89 ods. 9 písm. a/ druhého bodu a § 89 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2014, sa suma úrazovej renty zvyšuje od 1. januára 2014 o 2,3 % na celkovú sumu 488,40 eur mesačne.

V zmysle § 89 ods. 8 písm. a/, § 89 ods. 9 písm. a/ tretieho bodu a § 89 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015, sa suma úrazovej renty zvyšuje od 1. januára 2015 o 1,32 % na celkovú sumu 494,90 eur mesačne.

V zmysle § 89 ods. 8 písm. a/, § 89 ods. 9 písm. a/ štvrtého bodu a § 89 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 283/2015 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2016, sa suma úrazovej renty zvyšuje od 1. januára 2016 o 0,46 % na celkovú sumu 497,20 eur mesačne.

V zmysle § 89 ods. 8 písm. a/, § 89 ods. 9 písm. a/ piateho bodu, § 293dq ods. 2 a § 293dr ods. 2 a 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení sa suma úrazovej renty zvyšuje od 1. januára 2017 o 2,00 % na celkovú sumu 507,20 eur mesačne.

Na túto sumu bude mať nárok do zmeny podmienok rozhodujúcich pre priznanie nároku na úrazovú rentu, na jej výplatu alebo na určenie jej sumy podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, najneskôr však do dňa dovŕšenia dôchodkového veku alebo do dňa priznania predčasného starobného dôchodku.“

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v predmetnej veci napadnutým rozhodnutím žalovanej bola priznaná žalobcovi úrazová renta od 1. februára 2011 v sume 448,40 eur mesačne do budúcnosti a zároveň bola vykonaná valorizácia sumy úrazovej renty za nasledujúce obdobia. Podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia žalovanej bol posudok posudkovej lekárky sociálneho poistenia MUDr. A. L. zo dňa XX. mája 2017, v ktorom konštatovala, že žalobca si pracovným úrazom zo dňa 5. mája 2010 poškodil koleno, ktoré už v minulosti (november 1983) mal poškodené. Pri hodnotení zdravotného stavu žalobcu bolo podľa jej názoru potrebné túto skutočnosť zohľadniť, pričom konštatovala, že pokles miery pracovnej schopnosti podmieňuje iba to poškodenie zdravia, ktoré jednoznačne súvisí s vykonávanou

prácou. Zákon pritom výslovne nerieši situáciu, ak bol pracovným úrazom poškodený orgán, ktorý už bol poškodený v minulosti pred vznikom pracovného úrazu.

3. Posudková lekárka postupovala v súlade s ustanovením § 88 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z., ako aj so závermi znalca MUDr. S. J., keď vychádzala z toho, že žalobca v žiadnom prípade nie je schopný vykonávať fyzickú prácu v ťažkom teréne, ako aj profesiogramu, kde pri práci so špeciálnym lesným kolesovým traktorom musí okrem šoférovania, ťahať a upínať lano, čím zaťažuje dolné končatiny, a preto stanovila mieru poklesu pracovnej schopnosti žalobcu vo výške 100 %. Nakoľko podiel pracovného úrazu a vekom podmienených symetrických degeneratívnych zmien na výslednom stave neschopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu nie je možné jednoznačne určiť, postupovala použitím ustanovenia § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák. č. 437/2004 Z.z.“) a aplikovala krátenie miery poklesu pracovnej schopnosti u žalobcu o jednu štvrtinu a určila ju v rozsahu 75 %.

4. Správny súd zo znaleckého posudku č. 28/2014 vypracovaného znalcom MUDr. S. J., v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia, ortopédia zistil, že znalec na otázku, aký podiel na poškodení pravého kolenného kĺbu má predmetný pracovný úraz, aké predošlé poškodenie vnútorného menisku z roku 1983 a zároveň vekom podmienené degeneratívne zmeny uviedol, že nie je možné presne určiť aký podiel na vzniku artrózy majú jednotlivé udalosti. Zároveň uviedol, že k výraznému zhoršeniu artrózy pravého kolenného kĺbu došlo až po pracovnom úraze z 5. mája 2010, v dôsledku čoho možno konštatovať, že na poškodení pravého kolenného kĺbu má hlavný podiel predmetný pracovný úraz. Ďalej poukázal na to, že žalobca nie je schopný vykonávať fyzickú prácu v ťažkom teréne, nakoľko artróza pravého kolenného kĺbu III. stupňa mu neumožňuje bezpečný pohyb v ťažkom teréne a pri zlyhaní kolenného kĺbu by mohol pri práci ohroziť svoje zdravie, ale aj zdravie iných.

5. Podľa názoru krajského súdu v konaní bolo preukázané, že pravé koleno žalobcu poškodené pracovným úrazom zo dňa 5. mája 2010 bolo už poškodené v predchádzajúcom období. Preto bolo potrebné stanovenú percentuálnu mieru poklesu pracovnej schopnosti vo výške 100 % primerane znížiť, pričom práve výška zníženia percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu bola spornou. Nakoľko ustanovenie § 88 zák. č. 461/2003 Z.z. a ani iná právna norma neupravuje presne stanovené pravidlá na posudzovanie miery poklesu pracovnej schopnosti, žalovaná na danú vec aplikovala § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. ako špeciálnu normu k zákonu, a to z dôvodu, aby sa nedopustila svojvôle a arbitrárnosti. Skutková podstata § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. svojím znením zodpovedá danej preskúmvanej veci, čo vyplýva zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom MUDr. S. J., ktorý konštatoval, že nie je možné presne určiť, aký podiel má úraz, ktorý žalobca utrpel v roku 1983 na jeho aktuálny zdravotný stav.

6. Krajský súd ďalej uviedol, že z výkladu pojmu analógia legis vyplýva, že pokiaľ zákon nejakú problematiku neupravuje, môže sa analogicky použiť iná norma na daný prípad. Klasické interpretačné pravidlo, analógia, umožňuje použiť ustanovenie svojím obsahom a účelom natoľko podobné, že je žiaduce posúdiť podľa neho i právne veci, ktoré do hypotézy právnej normy výslovne poňaté neboli.

7. Podľa názoru krajského súdu z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že aplikácia § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. v danom prípade je založená na racionálnej argumentácii, keďže žalovaná aj s poukazom na znalecký posudok znalca MUDr. S. J. konštatovala, že v predmetnej veci nie je možné presne určiť aký podiel má u žalobcu poškodenie menisku z roku 1983 na jeho aktuálny zdravotný stav, pričom § 88 zák. č. 461/2003 Z.z. ani iná právna norma neupravuje presne stanovené pravidlá na posudzovanie miery poklesu pracovnej schopnosti pri úrazovej rente.

8. K názoru žalobcu, že v danej veci s poukazom na posudok znalca MUDr. S. J. je primerané krátenie miery poklesu pracovnej schopnosti o 15 %, krajský súd uviedol, že takéto tvrdenie nemá oporu v žiadnom právnom predpise a ide len o subjektívny názor žalobcu, ktorý nemohol byť relevantný pri

rozhodovaní o nároku na úrazovú rentu.

9. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP, tak že účastníkom konania ich náhradu nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť

10. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g/ SSP kasačnú sťažnosť. Uviedol, že s právnym názorom krajského súdu vo vzťahu k aplikácii § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. sa nestotožňuje, pretože žalovaná nie je pri stanovení miery poklesu pracovnej schopnosti pre účely úrazovej renty viazaná predmetným ustanovením, ale pokles má hodnotiť vo vzťahu k dohodnutému druhu práce podľa § 88 ods. 1 a 3 zák. č. 461/2003 Z.z.

11. Žalobca zdôraznil, že v čase úrazu bol z hľadiska zdravotného stavu úplne spôsobilý vykonávať bez akýchkoľvek obmedzení dohodnutý druh práce pilčík, viazač bremien a vodič lesného kolesového traktora, pričom poškodenie zdravia z roku 1983 nemalo žiadny vplyv na schopnosť dlhodobo vykonávať uvedený druh práce. Aj na základe uvedeného znalec MUDr. S. J. prijal záver o minimálnom podiele na poškodení pravého kolenného kĺbu.

12. Ďalej poukázal na to, že od roku 2011 bolo v predmetnej veci vypracovaných sedem lekárskeho posudkov a vydaných päť rozhodnutí, pričom aplikácia § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. nebola súčasťou kritérií v prvých piatich lekárskeho posudkoch a prvých troch rozhodnutí, z čoho vyplýva, že postup žalovanej nebol jednotný, ale účelový. Žalovaná mala pri hodnotení predchádzajúceho poškodenia zdravia z roku 1983 zohľadniť podľa § 88 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. jeho „minimálny podiel“, ktorý nemôže predstavovať jednu štvrtinu.

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej a vec jej vráti na ďalšie konanie. Žalobca zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti

14. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázala na to, že žalobca mal už v minulosti predmetné koleno poškodené, pričom túto skutočnosť musela zohľadniť, nakoľko pokles miery pracovnej schopnosti podmieňuje iba to poškodenie zdravia, ktoré jednoznačne súvisí s pracovným úrazom a pôvodne vykonávanou prácou.

15. Uviedla, že z predchádzajúcich konaní o nároku na úrazovú rentu vyplynulo, že nie je možné presne určiť jednak mieru vplyvu predchádzajúceho zranenia žalobcu, ako aj vekom podmienených degeneratívnych zmien, na jeho aktuálny zdravotný stav, čo potvrdil aj MUDr. J. v znaleckom posudku.

16. Žalobca nedoložil do konania žiadne nové dôkazy, ktoré by odôvodňovali zmenu rozsudku krajského súdu, pričom dôvody, ktoré uviedol v kasačnej sťažnosti sú tie isté, ktoré uviedol aj v podanej žalobe. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s

konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť bola podaná dôvodne.

18. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 29. mája 2019 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

19. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

20. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

21. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

22. Podľa § 462 ods. 2 SSP, ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

23. Úlohou správneho súdu bolo posúdiť, či v predmetnej veci boli splnené zákonné podmienky pre vydanie horeoznačeného rozhodnutia žalovanej.

24. Podľa § 88 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len „pokles pracovnej schopnosti“) a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

25. Podľa § 88 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

26. Podľa § 89 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

27. Podľa § 10 ods. 6 zák. č. 437/2004 Z.z., ak vznikli následky v orgáne alebo končatine, ktorých funkcia sa porušila predchádzajúcimi vrodenými alebo získanými zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa len následky, ktoré vznikli v súvislosti s posudzovaným poškodením na zdraví alebo ktoré viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak nemožno stav zmien zdravotného stavu pred posudzovaným poškodením na zdraví presne zistiť, nesmie pri hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počet bodov prekročiť tri štvrtiny ustanovenej sadzby.

28. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej o nároku žalobcu na úrazovú rentu.

29. Za účelom priznania nároku na úrazovú rentu žalobca ako poškodený musel splniť zákonné podmienky, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 88 zák. č. 461/2003 Z.z. nasledovne :

1. poškodený musí utrpieť pracovný úraz,

2. poškodený má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať činnosť,
3. uvedený pokles je výslovne zapríčinený utrpeným pracovným úrazom a
4. poškodený nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

30. V posudzovanej veci medzi procesnými stranami vznik nároku žalobcu na úrazovú rentu sporný nebol. Spornou ostala len výška miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu, zapríčinená utrpeným pracovným úrazom zo dňa 5. mája 2010, a to s poukazom na predchádzajúce poškodenie kolena žalobcu v roku 1983.

31. Úrazová renta predstavuje pravidelnú peňažnú dávku úrazového poistenia, ktorá má poškodenej osobe zmierniť pokles zárobku v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania po jeho opätovnom zaradení do pracovného procesu a kompenzovať tak pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť, t.j. činnosť vykonávanú pred vznikom pracovného úrazu alebo choroby z povolania. Na úrazovú rentu ako dávku poskytovanú z úrazového poistenia má po splnení podmienok stanovených zákonom nárok zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 zákona a fyzická osoba spadajúca do osobného rozsahu úrazového poistenia podľa § 17 ods. 2 zákona, ktorý v § 83 pre účely poskytovania úrazových dávok definuje túto osobu ako poškodenú, ak utrpela pracovný úraz alebo sa u nej zistila choroba z povolania. Základnou podmienkou tak je, aby pokles pracovnej schopnosti bol v priamej súvislosti s utrpeným pracovným úrazom, t.j. že uvedený pokles pracovnej činnosti je výslovne zapríčinený pracovným úrazom, resp. chorobou z povolania.

32. Podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia žalovanej bol posudok posudkovej lekárky sociálneho poistenia MUDr. A. L. z 31. mája 2017, v ktorom konštatovala, že žalobca si predmetným pracovným úrazom poškodil koleno, ktoré už v minulosti, t.j. v novembri 1983, mal poškodené, pričom pri hodnotení zdravotného stavu žalobcu bolo podľa jej názoru potrebné túto skutočnosť zohľadniť. Posudková lekárka vychádzala z toho, že žalobca v žiadnom prípade nie je schopný vykonávať fyzickú prácu (pilčík, vodič, traktorista, viazač bremien) v ťažkom teréne, ako aj z profesiogramu, kde pri práci so špeciálnym lesným kolesovým traktorom musí okrem šoférovania, ťahať a upínať lano, čím zaťažuje dolné končatiny, a preto stanovila mieru poklesu pracovnej schopnosti žalobcu vo výške 100 %. Nakoľko podiel pracovného úrazu a vekom podmienených symetrických degeneratívnych zmien na výslednom stave neschopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu nie je možné jednoznačne určiť, v uvedenom posudku posudková lekárka uviedla, že s poukazom na to, že zákon výslovne nerieši situáciu, ak bol pracovným úrazom poškodený orgán, ktorý už bol poškodený v minulosti pred vznikom pracovného úrazu, tak v zmysle § 10 ods. 6 zák. č. 437/2004 Z.z. aplikovala krátenie miery poklesu pracovnej schopnosti u žalobcu o jednu štvrtinu a určila ju v rozsahu 75 %.

33. Znalec MUDr. S. J., z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: traumatológia, ortopédia v znaleckom posudku č. 28/2014 na otázku, aký podiel na poškodení pravého kolenného kĺbu má predmetný pracovný úraz a aký predošlé poškodenie vnútorného menisku z roku 1983 a zároveň vekom podmienené degeneratívne zmeny uviedol, že nie je možné presne určiť aký podiel na vzniku artrózy má odstránenie časti vnútorného menisku v roku 1983 a vekom podmienené degeneratívne zmeny, a aký pracovný úraz v roku 2010. Zároveň znalec uviedol, že k výraznému zhoršeniu artrózy pravého kolenného kĺbu došlo až po pracovnom úraze, v dôsledku čoho možno konštatovať, že na poškodení pravého kolenného kĺbu má hlavný podiel prekonaný pracovný úraz. V uvedenom posudku znalec taktiež uviedol, že žalobca v žiadnom prípade nie je schopný vykonávať fyzickú prácu v ťažkom teréne (pilčík, vodič, traktorista, viazač bremien). Artróza pravého kolenného kĺbu III. stupňa mu neumožňuje bezpečný pohyb v ťažkom teréne a pri zlyhaní kolenného kĺbu by mohol pri práci ohroziť svoje zdravie, ale aj zdravie iných.

34. Senát kasačného súdu považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že úrazová renta predstavuje pravidelnú peňažnú dávku, zatiaľ čo náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo, pričom ide o dávky odlišné, ktoré nemožno posudzovať na základe rovnakých kritérií.

35. Kasačný súd nepopiera, že rozhodnutie žalovanej o nároku žalobcu na úrazovú rentu vychádza zo záverov posudkovej lekárky žalovanej a znalca, pričom podkladom pre záver prijatý posudkovým

lekárom ako aj znalcom bola zdravotná dokumentácia žalobcu za obdobie od pracovného úrazu v roku 2010. Avšak znalec v znaleckom posudku o.i. poukázal na to, že k výraznému zhoršeniu artrózy pravého kolenného kĺbu došlo až po pracovnom úraze. Pri artroskopii dňa 18. augusta 2010 bolo potvrdené iba rovnomerné opotrebovanie chrupky I. stupňa, t.j. artrotické zmeny I. stupňa, dňa 18. januára 2011 podľa rtg. artrotické zmeny II. stupňa a dňa 15. novembra 2012 artrotické zmeny III. stupňa, z čoho vyplýva, že pokiaľ za 27 rokov od čiastočného odstránenia vnútorného menisku vznikla na pravom kolennom kĺbe artróza I. stupňa, v priebehu 2,5 roka sa táto zhoršila o II. stupne. Na základe uvedeného konštatoval, že na poškodení pravého kolenného kĺbu má hlavný podiel prekonaný pracovný úraz z 5. mája 2010.

36. Podľa názoru kasačného súdu posudok vypracovaný pre účely rozhodnutia o nároku na úrazovú rentu v zmysle ustanovenia § 88 zák. č. 461/2003 Z.z. by nemal spočívať len vo výpočte ochorení, ktorými žalobca trpí, ale aj vo vyhodnotení, či a prečo ochorenia, ktoré spôsobujú jeho zníženie schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie sú alebo nie sú v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom. Na ten účel je potrebné zistiť a v posudku sa vyporiadať s tým, aký bol zdravotný stav žalobcu v čase, kedy utrpel pracovný úraz, ako sa po úraze zmenil. V záujme zistenia skutočného stavu veci je potrebné ustáliť, ktoré ochorenia súvisia s pracovným úrazom, resp. zhoršenie ktorých ochorení s ním súvisí.

37. Kasačný súd má za to, že posudková lekárka sa v lekárskej správe riadne nevysporiadala so zdravotným stavom žalobcu pred úrazom, respektíve so stavom pravého kolenného kĺbu pred úrazom, keď sa v spise žalovanej nenachádza žiadna lekárska správa vzťahujúca sa k stavu pravého kolena žalobcu pred predmetným pracovným úrazom. Napriek tomu, že znalec v znaleckom posudku uviedol, že nie je možné presne určiť aký podiel na vzniku artrózy má odstránenie časti vnútorného menisku v roku 1983 a vekom podmienené degeneratívne zmeny, a aký pracovný úraz v roku 2010, zároveň poukázal na to, že dňa 18. augusta 2010 boli potvrdené artrotické zmeny I. stupňa, dňa 18. januára 2011 artrotické zmeny II. stupňa a dňa 15. novembra 2012 artrotické zmeny III. stupňa, z čoho vyplýva, že pokiaľ za 27 rokov od čiastočného odstránenia vnútorného menisku vznikla na pravom kolennom kĺbe artróza I. stupňa, v priebehu 2,5 roka sa táto zhoršila o II. stupne, pričom z lekárskej správy posudkovej lekárky nevyplýva, že sa touto skutočnosťou zaoberala.

38. Za stavu, že predchádzajúce poškodenie spred 27 rokov nemalo vplyv na pracovnú schopnosť žalobcu vykonávať pracovnú činnosť pred pracovným úrazom, ku ktorému došlo 5. mája 2010, podľa názoru kasačného súdu aplikácia ustanovenia § 10 ods. 6 zák. č. 437/2004 Z.z. titulom analógie, majúca za následok krátenie miery poklesu pracovnej schopnosti u žalobcu o 25%, sa javí ako neprimeraná. Senát kasačného súdu sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalobcu uvedenou v rámci kasačnej sťažnosti a aj podľa jeho názoru ustanovenie § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je zaväzujúce pre správny orgán v posudzovanej veci. Zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že pri použití analógie je potrebné vždy vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Prípadné pochybnosti nemôžu ísť na ťarchu žiadateľa o úrazovú rentu.

39. Na základe týchto dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovanej nie je v súlade so zákonom, a preto žalobu zamietajúci rozsudok krajského súdu zmenil tak, že podľa § 462 ods. 2 SSP rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

40. V ďalšom konaní bude povinnosťou žalovanej postupovať v naznačenom smere a po doplnení dokazovania vo veci a opätovnom posúdení miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu, zapríčinenej utrpým pracovným úrazom zo dňa 5. mája 2010, vo veci znovu rozhodnúť.

41. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na úplnú náhradu trov konania na krajskom aj na kasačnom súde. O ich výške rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 SSP.

42. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.